

Toekomst milieustraten en circulair centrum Bergen

Raadsinformatieavond 17 September 2020

Esther Keijser, Beleidsmedewerker grondstoffen

Agenda

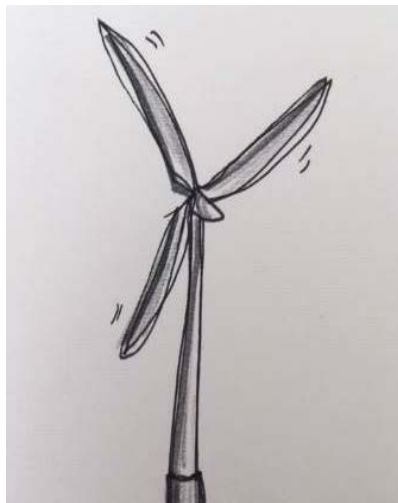
1. Inleiding
2. Huidige situatie milieustraten Bergen
3. Probleemanalyse
4. De verschillende mogelijkheden
5. Vragen?

1. Inleiding

Rol van materialen in onze economie

Grondstoffen/materialen raken de komende jaren op

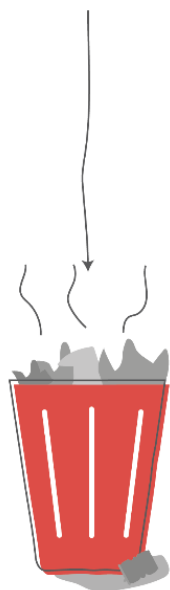
Waarom zuiniger omgaan met materialen?

- Het maken van nieuwe materialen kost veel energie (CO₂), gebeurt vaak onder slechte arbeidsomstandigheden en vernietigt ecosystemen.
- Onze economie en onze bedrijven zijn totaal afhankelijk van materialen.

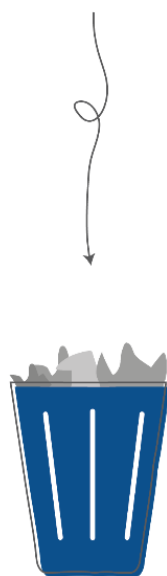

Circulaire economie

LINEAIRE
ECONOMIE

RECYLCING
ECONOMIE

CIRCULAIRE
ECONOMIE

Doelstellingen landelijk

1. Nederland Circulair in 2050
2. 50% minder primaire grondstoffen in **2030**
3. Grof **restafval** naar 5 kg per inwoner in 2025
4. Belasting op verbranden restafval in 2019 met 240% gestegen
5. Landelijk dekkend netwerk Circulaire Ambachtscentra in 2030

Raad Bergen

Formatieakkoord:

Beleed ontwikkelen voor Circulaire Economie en duurzame leer-werkgelegenheid jongeren creëren.

Partij programma's:

- Circulaire economie – duurzaamheid
- Energieneutraal/circulair bouwen
- Afval terugbrengen
- Participatie
- (vak)onderwijs
- Arbeidsplekken mensen afstand tot de arbeidsmarkt
- Kernen
- Innovatie

Nieuwe doelstellingen en ambities vragen om nieuw beleid voor milieustraten

Om te komen tot 5 kg grof restafval en een circulaire economie moet heel anders naar de functie en het uiterlijk van milieustraat gekeken worden:

- De milieustraat is gericht op hergebruik, herontwerp, reparatie en de waarde van materialen; níet op weggooien
- Door participatie en zichtbaarheid werken we aan de transitie, de manier van denken over producten en afval; een circulaire manier van denken.

Rijkswaterstaat heeft een doel gesteld voor circulaire ambachtscentra

“Een langere levensduur van producten en minder restafval: dat is het doel van de circulaire ambachtscentra die tot 2030 liefst overal in Nederland moeten verschijnen.

Hier komen afvalscheiding, recycling, reparatie en hergebruik samen. In 2030 moet er een landelijk dekkend netwerk van ‘circulaire ambachtscentra’ zijn”

Zie hier een filmpje met voorbeelden:

<https://www.youtube.com/watch?reload=9&v=AZyommgWmOI&feature=youtu.be#t=0m00s> (bekijk graag de eerste minuut).

Prijs Rijkswaterstaat voor BUCH

- Prijsvraag uitgezet bij alle gemeenten in Nederland
- De BUCH gemeenten behoren tot de tien prijswinnaars (43 inschrijvingen) prijsvraag 2019, bedrag: 75.000 euro.
- Sinds 2019 door de BUCH onderzoek naar nieuw beleid/visie milieustraat voor Bergen gedaan.

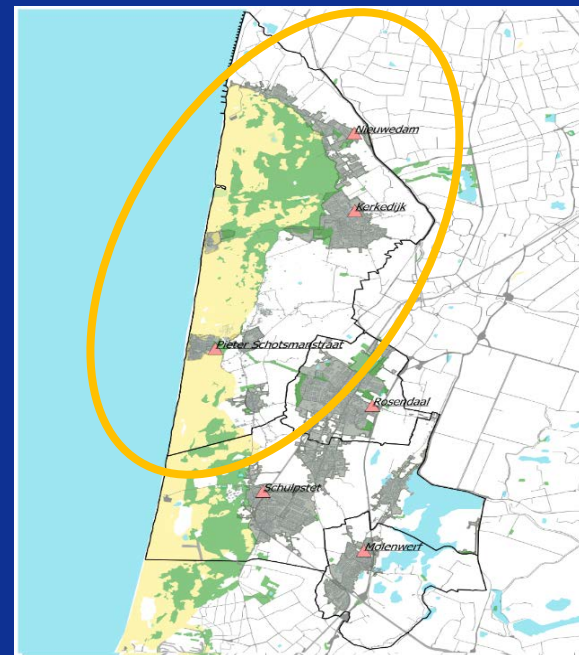

2. Huidige situatie milieustraten Bergen

**Huidige situatie
milieustraten Bergen**

**1 milieustraat
3 locaties**

3. Probleemanalyse

Praktische knelpunten huidige milieustraten voor inwoners

- Lange wachttijden en files
- Te weinig ruimte om te kunnen storten en keren (veel botsingen)
- Hoge containers en beperkte openingstijden
- Beperkte afvalstromen

Bron: gesprekken met de beheerders van de milieustraten en inwoners (enquête)

Overige knelpunten

- Milieustraten alle drie **sterk verouderd**, moet **fors geïnvesteerd** worden
- Toename van het aantal bezoekers kan niet worden opgevangen met de huidige capaciteit van de milieustraten. → lange wachtrijen.
- Door het gebruik van lage en kleine containers zijn er veel containerwissels en aftransporten nodig. → hoge transportkosten en beperkt de doorstroom tijdens openingstijden.
- Niet alle afvalstromen die volgens het activiteitenbesluit gescheiden ingezameld moeten worden, kunnen worden aangeboden. Inwoners moeten naar verschillende milieustraten rijden, leidt tot agressie richting medewerkers.
- Veiligheid laat te wensen over door kruisend vracht- en bezoekersverkeer.

Bron: onderzoek extern bureau (in te zien)

Conclusie

- De huidige drie locaties zijn te klein om alle verplichte afvalstromen aan te bieden.
- Geen van de locaties biedt ruimte voor uitbreiding of meer (in de toekomst verplichte) fracties.
- Beperkte service naar inwoners, slechte openingstijden, hoge containers.
- Geen ruimte voor nieuwe faciliteiten zoals een kringloopbrengpunt.
- In de locaties moet geïnvesteerd worden om ze aan wet en regelgeving te laten voldoen → zonde gezien ze niet toekomstbestendig zijn.
- Huidige milieustraten spelen een zeer beperkte rol in het terugbrengen van grof restafval → verbranden wordt steeds duurder.

4. Verschillende mogelijkheden

Verschillende mogelijkheden

1

Behouden bestaande locaties

- Voor korte periode fors investeren in huidige locaties.

2

Milieustraat met verhoogd bordes

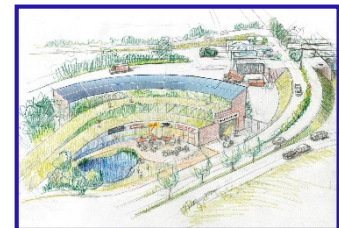
- Een nieuwe locatie met genoeg ruimte voor een verhoogd bordes, betere openingstijden en meer fracties: gericht op recycling.

3

Circulair Centrum Bergen

- Milieustraat gericht op hergebruik, herontwerp en reparatie en de circulaire economie.

Optie 1: behouden bestaande locaties

Duurzaamheid: laag. Gericht op weggooien/recyclen beperkt aantal afvalstromen, geen plek voor kringloopbrengpunt of (in de toekomst verplichte) nieuwe faciliteiten.

Service: laag. Beperkt aantal afvalstromen per locatie, slechte openingstijden, filevorming, niet veilig, hoge containers, naar verschillende milieustraten voor verschillend afval.

Kosten: hoog. In drie locaties moet fors geïnvesteerd worden, niet toekomstbestendig, problemen blijven bestaan. Hoge kosten afvalverwerking en aftransporten.

Drie kernen, waarom kiezen voor 1 centrale milieustraat?

- Op 1 locatie is het mogelijk om ruime openingstijden en veel meer service te bieden. De meeste gemeenten van deze omvang en inwoners hebben één milieustraat
- Centrale locatie in Bergen. Meer en betere milieuparkjes (ook bijv kleine elektronische apparaten) in de Egmond en Schoorl en meerdere locaties voor takken/snoeiafval in kernen
- Circulair maakonderwijs voor leerlingen van alle kernen
- Milieustraten Castricum en Heiloo zijn al open voor inwoners Egmond
- Wanneer de bestaande locaties vervangen worden voor 1 centrale plek bieden de huidige locaties een interessante plek voor een andere bestemming. Participatie op herbestemming?

Optie 2: milieustraat met verhoogd bordes

Duurzaamheid: matig. Meer fracties voor recycling, gericht op weggooien, geen rol in circulaire economie, weinig rol in terugbrengen grof restafval

Service: redelijk. Verhoogd bordes, goede openingstijden, goede doorstroming. Geen of weinig service op hergebruik en reparatie.

Kosten: hoog. Hoge investeringen, niet toekomstbestendig gezien landelijke ontwikkelingen en mogelijk nieuwe verplichtingen (groot deel NL gemeente >60 onderzoekt of realiseert momenteel Circulaire Ambachtcentra).(bron RWS)

Optie 3: Circulair Centrum Bergen

Duurzaamheid: hoog. Hergebruik, herontwerp en repareren staan voorop, daarna recycling. Door participatie, onderwijs en faciliteiten afval terugbrengen. Circulair en energieneutraal gebouw. Modulair en toekomstbestendig.

Service: hoog. Veel faciliteiten voor inwoners zoals onderwijs en workshops of zelf klussen, gemakkelijke optie voor hergebruik bij inleverpunt. Verhoogd bordes, ruime openingstijden, goede doorstroming, voldoende personeel. Ontmoetingsplek.

Kosten: hoog. Grote initiële investering maar afschrijving over lange periode, toekomstbestendig. Verwerkingskosten omlaag (huidig 1,1 miljoen per jaar). Plus onderwijs en werkgelegenheid spin-off.

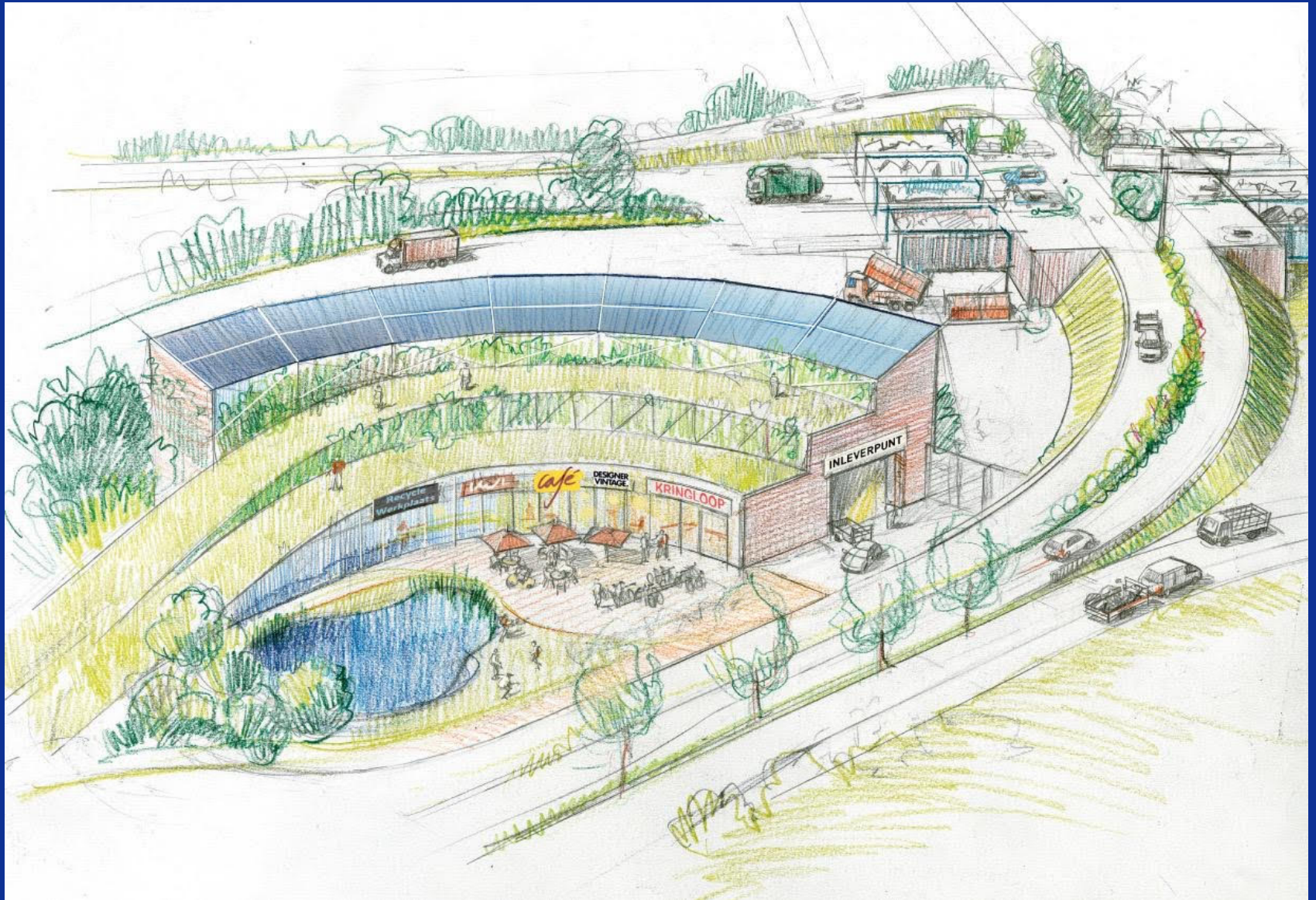
Visie Circulair Centrum Bergen: zichtbaarheid & participatie

1. Circulaire maakplaats met regulier circulair maakonderwijs voor alle leerlingen in Bergen (alle kernen).
2. Koffie, maakplaats en winkel in samenwerking met Scorlewald.
3. Werkplaats, klusworkshops, inspiratiesessies, masterclasses voor inwoners en circulaire bedrijven.
4. Inleverpunt voor kringloop/bouwkringloopgoederen/repair/lessen/winkel.
5. Alle faciliteiten op 1 locatie, verhoogd bordes, ruime openingstijden en veel service.
6. Modulair en Circulair / energieneutraal gebouw.

Impressie Circulair Centrum Bergen

Wie doet er mee?

Alle scholen:
maakonderwijs

Werkplaats

Kringloopwinkels

Koffie, werkplaats
& winkel

Meer informatie?

Esther Keijser

Functie: Senior Beleidsmedewerker Grondstoffen

Telefoon: 06-37329428

Email: estherkeijser@debuch.nl